

Preverjene **SORTE KONOPLJE** za setev v Sloveniji

<i>SORTA:</i>	<i>POREKLO:</i>	<i>DOBAVITELJ:</i>
Fedora 17	Francoska sorta, (enodomna)	Hannah biz d.o.o.
Felina 32	Francoska sorta, (enodomna)	Hannah biz d.o.o.
Futura 75	Francoska sorta, (enodomna)	Hannah biz d.o.o.
Santhica 27	Francoska sorta, (enodomna)	Hannah biz d.o.o.
Santhica 70	Francoska sorta, (enodomna)	Hannah biz d.o.o.
Epsilon 68	Francoska sorta, (enodomna)	Hannah biz d.o.o.
Kompolti hibrid TC	Madžarski hibrid, (dvodomna)	Gorička ves d.o.o.
Monoica	Madžarska sorta, (enodomna)	Gorička ves d.o.o.
Tisza	Madžarska sorta, (dvodomna)	Gorička ves d.o.o.
KC-Dora	Madžarska sorta, (eno in dvodomna)	Gorička ves d.o.o.
Tiborszalasi	Madžarska sorta, (dvodomna)	Gorička ves d.o.o.

PRIDELOVANJE NAVADNE KONOPLJE (*Cannabis sativa L. var. sativa*)

Konopljo vključimo v kolobar kot glavni ali naknadni posevek. Dognojevanje konoplje ni potrebno. Dobro založena tla in pogoste padavine so lahko tudi vzrok za poleganje. Mlado rastlino ali preko zime poležano k tlom se lahko zaorje za organsko maso ali se žanje in surovine predeluje.

Konoplja uspeva v podobnih podnebnih razmerah kot koruza. Najboljša so globoka, zračna in srednje težka tla, tudi rodovitna peščena ji prijajo, s pH 6-7. Uspeva tudi na tisoč metrih nadmorske višine.

Optimalna temperatura za kaljenje semena je 20°C. Ko seme vzkali, prenesejo mlade rastline do 0°C. Odlična temperatura za rast in razvoj je od 18-20°C. Rastna doba konoplje je med 90-120 ali do 150 dni (za zgodnje, srednje ali pozne sorte).

Najboljši način varstva konoplje pred pleveli, boleznimi in škodljivci je kolobar in setev zdravega in neokuženega semena. Konoplja uspeva za vsemi poljščinami (okopavine, zrnate stročnice, večletne krmne metuljnice in žita) in je odličen predposevek tem poljščinam in vrtninam, ker zemljo razpleveli, obogati s humusom in naredi rodovitno.

Semena po žetvi

Viri:

- Čeh Barbara: Oljnice, pridelava, kakovost olja ter možnost uporabe za biomaziva in biodizel, 2009, fakulteta za strojništvo in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije
- Kocjan Ačko Darja: Poljščine, 2015, Kmečki glas
- Bavec Franci in Bavec Martina: Ekološka pridelava in raba alternativnih poljščin (Organic Production and Use of Alternative Crops – originalni naslov), 2006, ameriška založba Taylor & Francis CRC Press. Knjiga je izšla v angleškem jeziku in je v Sloveniji na razpolago pri Mladinski knjigi po maloprodajni ceni 15.637 SIT, neposredno se kupi preko spletne prodaje: http://crcpress.co.uk/shopping_cart/products/product_detail.asp?sku=DK3914&pc=/shopping_cart/categories/categories_products.asp?parent_id=92
- Robinson Rowan: Velika knjiga o konoplji, 2000, samozaložba Aleksander Urbančič
- Meško Bogdan Kristofer: Konoplja, zavest in zdravje, 2016, ARA založba

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Pripravila: Maja Klemen Cokan, KGZS – KGZ Celje
tel.: 03 710 17 86, 041 498 266
maja.klemencokan@ce.kgzs.si

Leto izdaje: 2016

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: 01/51 36 600, kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

KONOPLJA – RASTLINA TISOČERIH MOŽNOSTI

Pridelovanje konoplje se v Sloveniji hitro povečuje, saj ima številne možnosti uporabe. Uporabna je celotna rastlina: listi, steblo, cvet, korenina ali seme. Konoplja spada med oljnice in predivnice, njena vlakna se uporabljajo v gradbeništvu, tekstilni, papirni in avtomobilski industriji. Cvetovi se uporabljajo v farmacevtski industriji, seme za prehrano. Konoplja izvira iz območja severozahodne Himalaje. Gojene oblike so nastale iz samorasle *Cannabis sativa* L. ssp. *spontanea* z odbiro in prenosom v druga geografsko-ekološka območja. Proti jugu in severozahodu so se razširili in oblikovali različni ekotipi konoplje, ki se ločijo po morfoloških, zlasti pa po kemijskih lastnostih in namenu uporabe.

Nam najbolj poznani podvrsti konoplje sta *Cannabis sativa* L. var. *sativa* (navadna ali industrijska konoplja) in *Cannabis sativa* L. var. *indica* (indijska konoplja). Slednja se uporablja za pridelovanje droge, zato je zaradi nje rod Cannabis na slabem glasu. Ločita se po vsebnosti THC (tetrahidrokanabinol- psihoaktiven kanabinoid) in CBD (kanabidiol, nima psihoaktivnega učinka) in seveda še po mnogih drugih kanabinoidih.

Ker sta si sorti tako zelo podobni, je najbolj zanesljiv pokazatelj sorte kemijska analiza na vsebnost kanabinoidov.

Navadna konoplja (*Cannabis sativa* L.) spada v družino konopljevok (*Canabaceae*) in rod Cannabis, je sorodnica hmelja in koprive. Konoplja je enoletna rastlina, z vretenasto in nekaj stranskimi koreninami, s pokončnim, zelnatim in dlakavim stebлом, ki se lahko razveji glede na sorto, prostor za rast in doseže višino od 0,5 m do 5 m.

Setev v maju

Rastline v avgustu

Konoplja je dvodomna rastlina, to pomeni, da sta ženska (črnica) in moška (belica) rastlina ločeni rastlini. Iz semena ne moremo ugotoviti, ali bo zrasla ženska ali moška rastlina. Tekom rasti iz ženske rastline lahko nastanejo t.i. hermafroditne rastline ali enodomne rastline. S tem rastlina dokazuje, kako močno reproduktivno sposobnost ima. Moške rastline zacvetijo hitreje kot ženske rastline, ovenijo in se posušijo. Njihova stebła so lažja in na njih ne nastanejo semena. Moške rastline naredijo veliko cvetnega prahu, ki je koristen za čebele. Konopljin cvetni prah je lahko tržni produkt, ki pa zahteva veliko ročnega dela. Konoplja je vetrocvetka.

Višina konoplje je odvisna od roka setve in načina pridelave in je lahko od 0,5 m pa vse do 5 m. Zgodnja spomladanska setev konoplje kot glavnega posevka, da višje rastline zaradi daljše rastne sezone, pri pozni setvi ali strniščni setvi -za žiti, krompirjem,..., pa zraste do 2 m višine. Višina rastlin je odvisna tudi od rodovitnosti tal in količine padavin.

PREDNOSTI SETVE KONOPLJE

- je nezahtevna rastlina za pridelovanje,
- neprezimna,
- primerna za ekološko kmetovanje,
- uporabna cela rastlina (seme, cvet, listi, steblo, korenina),
- konoplja se lahko seje v monokulturi, bolj kot to pa je idealna v kolobarju,
- uspeva za vsemi poljščinami ali kot predposevek vsem poljščinam,
- tla naredi kvalitetna in čista, izboljša strukturo,
- skoraj nima ogljičnega odtisa - ekološka rastlina,
- s tem, ko hitro rasle, zaduši plevel,
- naslednji rastlini pusti veliko organske mase,
- prispeva h gradnji humusa v tleh
- konoplja šteje med rastline, ki pusti tlom kar jim je odvzela,
- dobro prenaša sušo,
- ima velik rastni potencial; prirast 1 ha konoplje je primerljiv s prirastom 4 ha dreves.

PRAVILNIK, SORTNA LISTA, PRIJAVA

Pravilnik o pogojih za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje in maka (U.I.RS, 40/2011, 36/2015), v nadaljevanju pravilnik, pravi, da je v Sloveniji dovoljeno gojiti konopljo na strnjeni površini, ki ni manjša od 0,1 ha. Po tem pravilniku so primerne sorte za setev našteje v Skupnem katalogu poljščin (na evropski sortni listi), ki je objavljena vsako leto v Uradnem listu EU. Dovoljene sorte tekom rasti ne presežejo 0,2 odstotka tetrahidrokanabinola (THC). Za dovoljenje za gojenje konoplje zaprosi nosilec kmetijskega gospodarstva. Kmetijsko zemljišče (njiva) naj bo vpisano v register kmetijskih gospodarstev (KMG-MID).

Dovoljenje se zaprosi na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (Dunajska 22, 1000 Ljubljana), najpozneje do 10. maja za tekoče leto pridelovanja. Vloga zahteva naslednje podatke nosilca: KMG-MID, GERK, domače ime, sorto konoplje, namen pridelave, predvideni datum setve in žetve, predvideno količino semena in namen uporabe pridelka. Vlogi se priloži uradna etiketa s semenske embalaže. MKGP po pravnomočnosti dovoljenja, kopijo dovoljenja posreduje Ministrstvu pristojnemu za zdravje in Ministrstvu pristojnemu za policijo. Za setev konoplje, kot za vse druge kmetijske rastline, lahko pridelovalec zaprosi za t. i. subvencijo, tako da na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja v roku odda zbirno vlogo.

Ob morebitnem inšpekcijskem pregledu pridelovalec predloži dovoljenje MKGP in dokazilo o nakupu potrjenega semena konoplje. Prav tako je pomemben račun o nakupu semena, iz katerega morajo biti razvidne količina in sorta semena ter številka deklaracije o kakovosti semena. Podatki na deklaraciji se morajo glede sorte in številke deklaracije ujemati s podatki na računu.